

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Medisch Pedagogisch Instituut van het Gemeenschapsonderwijs te Schilde

Hoofdstructuur bubao

	Instellingsnummer	3343
	Instelling	Medisch Pedagogisch Instituut van het Gemeenschapsonderwijs
directeur		Peter GEVELS
adres		Moerstraat 50_1 - 2970 'S GRAVENWEZEL
telefoon		03-680.12.60
fax		03-680.12.43
e-mail		mpi.zonnebos@sgr3.be
website/URL		http://www.zonnebos.be
	Bestuur van de instelling	113829 - Scholengroep 3 Agora te SCHOTEN
adres		Emiel Blangenoisstraat 2 - 2900 SCHOTEN
	Scholengemeenschap	122093-Basisonderwijs Agora te ZANDHOVEN
adres		Liersebaan 51 - 2240 ZANDHOVEN
	CLB	114281 - CLB vh GO Brasschaat te BRASSCHAAT
adres		Van Hemelrijcklei 81 - 2930 BRASSCHAAT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	13/12/2010,14/12/2010,15/12/2010,16/12/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16/12/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	12/01/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Dirk Lambrechts
	Teamleden	Lydia Loquet Cris Hens
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling - sociale vaardigheden	7
4.2 Wiskunde - wiskunde: functioneel rekenen - wiskundige initiatie	8
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	9
5.1 Personeelsbeheer	9
5.2 Professionalisering	9
5.3 Materieel beleid	10
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	11
5.7 Evaluatie	11
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
7.1 Wat doet de school goed?	14
7.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het Medisch Pedagogisch Instituut van het Gemeenschapsonderwijs 'Zonnebos' biedt **buitengewoon onderwijs** aan voor leerlingen met een type 1, 2 of 4 attestering. Om organisatorische redenen onderscheidt de school in haar werking 3 geledingen met name de kleuterwerking, type 1-4 en type 2-4. Hierdoor zijn specifieke accenten per geleding zichtbaar. Dankzij een goed uitgebouwde auti-werking was er de voorbije jaren een sterke stijging van het aantal kinderen met een ASS-diagnose.

De school is gelegen in een groene omgeving. De **infrastructuur** voldoet nauwelijks aan de hedendaagse comforteisen. Zij is niet meegegroeid met het toenemend aantal leerlingen en onvoldoende aangepast aan hun specifieke noden. De dagelijkse werking van de school wordt dan ook eerder gehinderd dan ondersteund door de infrastructuur. Het schoolbestuur erkent dit probleem en heeft een masterplan uitgewerkt om de gebouwen grondig te renoveren. De realisatie van dit masterplan laat echter op zich wachten. Om een toekomstgericht kwaliteitsvol onderwijs te garanderen, is een snelle uitvoering van dit masterplan noodzakelijk.

Ondanks de infrastructurele problemen slaagt het team erin om een **leef- en leeromgeving** te creëren waarbij het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen de nodige en gepaste aandacht krijgen. De schoolvisie benadrukt een positief zelfbeeld en voldoende zelfvertrouwen bij de kinderen. Deze doelstelling wordt in het MPI Zonnebos in ruime mate gerealiseerd mede dankzij de betrokkenheid en het welbevinden van het team.

Het onderzoek van de leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling/sociale vaardigheden en wiskunde/wiskunde: functioneel rekenen toont aan dat de school er in voldoende mate in slaagt om het **proces van handelingsplanning** te doorlopen. Wel zijn er een aantal werkpunten. Een sterk uitgewerkte intakeprocedure, screenings door de paramedici en de klassenraden geven de leerkrachten een goed beeld van de beginsituatie van de leerlingen. De leerkrachten selecteren daarop de doelen die ze met de kinderen willen bereiken. Deze doelenselectie kan aan kwaliteit winnen door nog meer uit te gaan van de individuele hulpvragen van de kinderen en minder het bestaande lesmateriaal als uitgangspunt te nemen. De laatste jaren investeerde het team in het verzamelen van bruikbaar lesmateriaal. Dit voorbereidende werk is absoluut waardevol maar mag niet uitgroeien tot een referentiekader voor de uitvoeringsfase. Bij deze uitvoeringsfase gaan teamleden aan de slag met een grote professionaliteit en met aandacht voor het welbevinden en het positief zelfbeeld van de kinderen. Voor wiskunde/wiskunde: functioneel rekenen zijn teamleden nog op zoek naar een goede verhouding tussen enerzijds realistisch of functioneel rekenen en anderzijds mechanistisch rekenen of automatisering. Dit komt ook tot uiting in de evaluatie die nog sterk gericht is op getallen en bewerkingen.

Algemeen kan gesteld worden dat wat de handelingsplanning betreft het team twijfelt aan de functionaliteit van een aantal documenten. Men is op zoek naar een meer efficiënte en functionele manier om de groepshandelingsplannen en de individuele **handelingsplannen** vorm te geven. Deze zoektocht, die uiteindelijk moet leiden tot een digitaal volgsysteem, heeft het nadeel dat de samenhang tussen verschillende documenten verloren gaat. Door gebruik te maken van verschillende documenten en formulieren, soms digitaal, soms op papier, is het cyclische aspect van de handelingsplanning niet duidelijk zichtbaar.

Kwaliteitsbewaking is een begrip dat in het MPI Zonnebos geleidelijk aan een concrete invulling krijgt. Voorbeeld van goede praktijk is de aanvangsbegeleiding. Dit proces wordt weloverwogen opgezet en keer op keer aan de nodige kritische reflectie onderworpen. Ook de manier waarop het team probeert om met de beperkingen van de infrastructuur te leven en de infrastructuur zo doelgericht mogelijk aan te wenden, verdient alle lof. Toch blijft de vraag of de infrastructuur wel toelaat om doeltreffend te werken. De aandacht voor de doeltreffendheid van processen is voor de school overigens een meer algemeen

werkpunt. Dit wordt ook duidelijk bij een onderzoek van de evaluatiepraktijk. De validiteit en de betrouwbaarheid van de evaluaties staan nog te weinig ter discussie.

Opvallend is dat vrijwel alle teamleden getuigen van een toenemend welbevinden en een grote betrokkenheid bij de werking van de school. Er wordt daarbij verwezen naar het open, participatief en transparant **beleid** van het nieuwe directieteam. Vanuit het leiderschap is er ook een hernieuwde aandacht voor visieontwikkeling. De directie probeert om vernieuwingen of veranderingen steeds te kaderen binnen de algemene visie van de school. Dit is een proces dat nog volop in ontwikkeling is maar zeker waardevol zal blijken wanneer de duidelijk afgebakende, prioritaire actiepunten aangepakt worden. Informatiedoorstroming en een efficiënte vergadercultuur zijn, zeker wat de klassenraden betreft, nog voor verbetering vatbaar. Het komt erop aan om een goed evenwicht te vinden tussen sturing/leiding en participatie/verantwoordelijkheid.

In het MPI Zonnebos krijgen de kinderen waar ze recht op hebben: een stimulerende **leer- en leefomgeving** met voldoende uitdagingen om zich verder te ontwikkelen. Hopelijk kan de materiële omkadering op middellange termijn ook omschreven worden als comfortabel en ondersteunend voor het ontwikkeling- en leerproces van de kinderen. Het is hoe dan ook noodzakelijk dat het schoolbestuur op middellange termijn haar verantwoordelijkheid verder opneemt en ijvert voor een aangepaste infrastructuur die beantwoordt aan de hedendaagse normen voor een kwaliteitsvolle leer- en leeromgeving in het buitengewoon basisonderwijs.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

sociaal-emotionele ontwikkeling -

sociale vaardigheden

wiskunde -

wiskunde: functioneel rekenen -

wiskundige initiatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Logistiek

Materieel beheer

Infrastructuur

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Recente directie- en coördinatorenwissel.
- Belangrijke infrastructurele problemen.

- Lokalenood.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling - sociale vaardigheden

Voldoet

Vaststellingen

- Sociaal-emotionele ontwikkeling is een van de belangrijkste pijlers van de algemene schoolvisie. In deze **visie** stelt de school de ontwikkeling van een positief zelfbeeld en voldoende zelfvertrouwen bij de kinderen centraal.
- Als **referentiekader** voor dit leergebied gebruiken de leerkrachten een zelf ontwikkeld lessenpakket of (een) methode(s). De ontwikkelingsdoelen worden eerder vanuit een verantwoordingsperspectief gebruikt.
- Om een beeld te krijgen van de **beginsituatie** van het kind gebruikt de school bij de intake een specifiek model waarbij uitgegaan wordt dat het gedrag van het kind het resultaat is van een samenspel van verschillende factoren. Dit zogenaamde GLOOT²-model wordt door de klasleraren aangevuld met informatie over de verschillende leergebieden. Informatie uit het intake-dossier komt in beperkte mate terug in de handelingsplannen.
- In de **kleutergeleding** krijgt emotiebeleving veel aandacht. Dit domein komt vooral aan bod tijdens de dagelijks terugkerende activiteiten. Voor deze vaste momenten zijn er **doelenfiches** uitgewerkt.
- Voor de **type 1-4 geleding** is er een selectie van vier deelaspecten waaraan **doelgericht** gewerkt wordt: omgaan met gevoelens, zelfinstructie, leren spelen en het voorkomen van pestgedrag. Deze selectie wordt binnen de groepen van de geleding geconcretiseerd. De relatie tussen de geselecteerde doelen en de ontwikkelingsdoelen is niet transparant. Voor de anti-werking in type 1 selecteren de leerkrachten bijkomende **doelen** sociaal-emotionele ontwikkeling op maat van de kinderen.
- De ontwikkelingsdoelen werden geanalyseerd en verder uitgewerkt tot een leerlingvolgsysteem. In de type 1-4 geleding wordt dit document niet langer functioneel gebruikt. In de type 2-4 geleding is het een inspiratiebron om **doelen** te selecteren.
- In de **type 2-4 geleding** proberen leerkrachten **doelen** te selecteren vanuit de zorgvraag van de kinderen. Richtinggevend hierbij zijn de domeinen van het leergebied. De geleding werkt met concrete doelen die geïnspireerd zijn op de meer abstracte ontwikkelingsdoelen.
- De voorbije jaren was er in de **type 1-4 geleding** een nood aan kwaliteitsvol lesmateriaal als **voorbereiding** voor de lessen sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit lesmateriaal werd zelf samengesteld, waarbij geput werd uit bestaande methodes. Het lesmateriaal is ongetwijfeld waardevol maar het moet met de nodige zin voor kritische zelfreflectie bekeken worden. Ook is het mogelijk dat door het gebruik van het lessenpakket bepaalde waardevolle ontwikkelingsdoelen niet meer in beeld komen.
- Leerkrachten in de **type 2 geleding** geven aan dat het niet gemakkelijk is om aan de geselecteerde doelen een kwaliteitsvolle **voorbereiding** en **uitvoering** te koppelen.

² GLOOT: Gedrag van het kind is het resultaat van een samenspel tussen Leerling, Onderwijsgevende, Omgeving en Taak

Men is voortdurend op zoek naar gepast lesmateriaal, naar geschikte didactische werkvormen.

- Het belang dat de school vanuit haar visie hecht aan een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen, is duidelijk herkenbaar in de **onderwijspraktijk**. Sociaal-emotionele ontwikkeling en sociale vaardigheden lopen als een rode draad doorheen de dagelijkse werking. De teamleden zorgen voor de nodige structuur en een veilig klasklimaat met duidelijke afspraken en leefregels. Kinderen krijgen positieve feedback op hun prestaties. Een beloningssysteem moet hen bijkomend motiveren om zich aan de regels te houden.
- **Procesevaluatie** gebeurt vooral via observaties. Deze observaties vormen in de type 2-4 geleding een belangrijke bron van informatie om de doelenselectie en/of de uitvoering bij te sturen.
- De **productevaluatie** van sociaal-emotionele ontwikkeling tijdens de klassenraden is in de type 1-4 geleding vooral gericht op gedrag, beleefdheid en samenwerking. Door de evaluatie van het individueel handelingsplan direct naast de doelenselectie te plaatsen ontstaat er in de type 2-4 geleding een krachtig werkinstrument dat de evaluatie automatisch afstemt op de doelenselectie.
- Wanneer kinderen het moeilijk hebben en een specifieke **begeleiding** noodzakelijk is, kunnen ze terecht bij een 'steunpunt' waar het kind opgevangen en ondersteund wordt. De school probeert de interventies van het 'steunpunt' te beperken door de teamleden aan te sporen om preventieve acties te ondernemen.
- De lessen **lichamelijke opvoeding** worden weinig aangewend om doelgericht te werken rond sociaal-emotionele ontwikkeling. De **samenhang** tussen de lessen lichamelijke opvoeding en de praktijk rond sociaal-emotionele ontwikkeling in de groepen is dan ook onvoldoende uitgewerkt. De inbreng van de leermeesters lichamelijke opvoeding in het proces van handelingsplanning is beperkt. Bepaalde projecten lichamelijke opvoeding die gericht zijn op sociale beleving zijn waardevol.

4.2 Wiskunde - wiskunde: functioneel rekenen - wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststellingen

- In toenemende mate vormen eigen gemaakte lesmappen of meer concrete tussendoelen het **referentiekader** voor dit leergebied. Hoewel beide gebaseerd zijn op de ontwikkelingsdoelen verdient het toch aanbeveling om blijvend uit te gaan van de decretale ontwikkelingsdoelen als referentiekader. In de type 2-4 geleding probeert men te werken vanuit een **visie** op functioneel rekenen. De visieontwikkeling is al enige tijd aan de gang en leidt stilaan tot bijstellingen op de werkvloer. In de kleuterafdeling en de type 1-4 geleding is een doorleefde visie op het leergebied minder aanwezig.
- Via testings en evaluatiegegevens van het vorige schooljaar krijgen de leerkrachten een goed beeld van de **beginsituatie** van het kind. Leerkrachten gebruiken daarbij ook methodegebonden toetsen die ze zelf aanpasten. In de type 1-4 geleding vormt de beginsituatieanalyse het uitgangspunt voor een indeling in niveaugroepen.
- In de **kleuterafdeling** worden **doelen** rond functioneel rekenen in beperkte mate **geselecteerd**. De kleuterleraren geven als reden hiervoor aan dat er bij 'leren leren' en 'wereldoriëntatie' heel wat raakvlakken zijn met deze doelen. Positief is dat zij deze horizontale samenhang zien.
- Voor de **doelenselectie** refereren de leraren van de **type 1-4 geleding** naar het leerlingvolgsysteem. Dit leerlingvolgsysteem is gebaseerd op de ontwikkelingsdoelen maar werd verfijnd met meerdere tussendoelen. Het wordt echter niet langer functioneel gebruikt. Meer en meer wordt het onderwijsaanbod bepaald door de samengestelde bundels. De gradueel opgebouwde lesmappen zorgen voor de leerlijnen wiskunde.

- In de **type 2-4 geleding** is de **doelenselectie** in sterke mate afgestemd op functioneel rekenen en functioneel gebruik van geld. Meetvaardigheden komen bij de doelenselectie in mindere mate aan bod.
- De coördinatie en de leerkrachten besteedden de voorbij jaren heel wat tijd aan de **voorbereiding** van lesmappen met bruikbaar lesmateriaal. Dit is een waardevol initiatief maar een grondige analyse van de kwaliteit van dit lesmateriaal is niet gebeurd. Voor een aantal doelen is er duidelijk nood aan een opfrissing van het materiaal. Voor de zwakker functionerende type 2 groepen dringt een investering in aangepast didactisch materiaal zich op.
- In de **type 2-4 geleding** proberen de leerkrachten het wiskundeonderwijs te **individualiseren**. Een recent gemaakte en erg gedetailleerde 'Handleiding wiskunde' kan gebruikt worden als inspiratiebron bij de **voorbereiding** van de lessen functioneel rekenen.
- De **kleuterleraren** werken met thema's. Binnen deze thema's komen ook aspecten van wiskunde aan bod. Kleuterleraren voorzien ook gerichte **activiteiten** rond wiskundige initiatie. Hiervoor gebruiken zij over het algemeen concreet materiaal. De kleuterleraren dienen wel alert te zijn om niet te snel de overstap te maken naar een meer abstract niveau via werkblaadjes.
- In de **type 1-4 geleding** is er een sterke aandacht voor inoefening, structurering en automatisering. Hoewel functioneel rekenen en praktische vaardigheden als uitgangspunten vooruitgeschoven worden in het schoolwerkplan is dit niet altijd even zichtbaar in de **onderwijspraktijk**. Een kritische reflectie over het vertrekken vanuit de wiskunde dan wel vertrekken vanuit reële situaties kan de kwaliteit van de onderwijspraktijk ten goede komen.
- De **praktijk** van het functioneel rekenen in de **type 2-4 geleding** is in ontwikkeling. Vooral het functioneel gebruik van geld is door onder meer het winkelen op de markt en in de supermarkt goed uitgewerkt. Hoewel niet direct als doel geselecteerd, komen meetvaardigheden in de type 2-4 geleding toch aan bod tijdens kookactiviteiten.
- In de **kleuterafdeling** nemen de meeste leraren de tijd voor **evaluerende observaties** per leerdomein. Soms worden ook gerichte activiteiten aangeboden om na te gaan welke doelen de kinderen al dan niet bereikt hebben.
- De **evaluatie** van de individuele vorderingen voor wiskunde binnen de **type 1-4 geleding** is minder transparant. Meestal blijft het groepshandelingsplan van de niveaugroep gelden.
- Een sterk punt binnen de handelingsplanning in de **type 2-4 geleding** is om de **evaluatie** vlak naast de geselecteerde doelstellingen te plaatsen. Zo ontstaat er een duidelijke link tussen doelenselectie en evaluatie.
- De coördinator van de dagschool verwerkt de **output** voor wiskunde op schoolniveau. Een analyse van tendensen over verschillende schooljaren is nog niet gebeurd.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:
- doelgerichtheid

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De aanvangsbegeleiding verloopt **doelgericht** en op maat van de beginnende leerkracht. Per beginnende leerkracht maakt de coördinator een document 'aanvangsbegeleiding'. De begeleiding verloopt zowel vraaggestuurd als aanbodgestuurd.
- De **doelstellingen** van de aanvangsbegeleiding situeren zich op verschillende vlakken. De school maakt zelf een onderscheid tussen onthaal, administratieve begeleiding, inhoudelijke begeleiding en organisatorische begeleiding. Belangrijk is vooral dat de aanvangsbegeleiding laagdrempelig gehouden wordt. De beginnende leerkracht wordt aangemoedigd om vragen te stellen en om indien nodig bijkomende ondersteuning te vragen.
- **Ondersteunend** voor de beginnende leraren is de aandacht voor de preventie van zogenaamde 'beginnersfouten'. De aanvangsbegeleiding wil vooral voorkomen dat de verstandhouding tussen leerkracht en leerlingen vertroebelt door zulke te vermijden fouten.
- Een aantal documenten **ondersteunen** de aanvangsbegeleiding. Zo gebruikt de school een stappenplan, een individueel begeleidingsdocument en een onthaalbrochure.
- De **doeltreffendheid** van de aanvangsbegeleiding blijkt vooral uit de positieve reacties vanuit het team en het feit dat beginnende leerkrachten meer en meer vragende partij zijn voor vormen van ondersteuning. Beginnende leerkrachten laten zich erg positief uit over de aanvangsbegeleiding. Ze worden nog niet op een meer formele manier bevraagd over hoe zij de aanvangsbegeleiding hebben ervaren en of er mogelijk nog verbeterpunten zijn.
- De aanvangsbegeleiding blijft in **ontwikkeling**. Er is een kritische reflectie over hoe het beter kan. Ook de functionaliteit van de ondersteunende documenten wordt nagegaan.

5.3 Materieel beleid

5.3.1 Infrastructuur

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Vaststellingen

- De **verouderde** infrastructuur voldoet slechts in beperkte mate voor de opvang van kinderen met specifieke noden. Bovendien kampt de school met een chronisch ruimtegebrek en liggen de lokalen versnipperd over het ganse domein.
- De **lokalen** voor de verschillende leef- en leergroepen doorkruisen elkaar. Dit maakt het voor de leerkrachten extra moeilijk om controle te houden. Ook voor kinderen met specifieke noden zorgt dit voor een bijkomende belasting.
- De infrastructurele problemen zijn gekend door het schoolbestuur. Een **masterplan** voorziet in de uitbreiding van de school met een gymzaal van ongeveer 700 m². Dit groot infrastructuurwerk is door de Raad van het GO! opgenomen in de centrale planning 2005-2010 en zal prioritair uitgevoerd worden. Ook is er een DBFM-procedure³ voor de realisatie van een nieuw schoolgebouw. Over de realisatie van het DBFM-project bestaat grote onduidelijkheid. Niemand kan/durft een datum vooropstellen voor de aanvang van de werken.

³ DBFM (Design Build Finance Maintain) betekent dat een private financier een vennootschap opricht dat zal instaan voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de scholen.

- De school slaagt erin om, mits de nodige **creativiteit**, een aanvaardbare leer- en leefomgeving te creëren maar toch dringt de realisatie van het masterplan zich meer en meer op.
- Voor de **auti-werking** met de behoefte aan een gestructureerde en afgeschermd omgeving zorgt de infrastructuur voor heel wat problemen. Leerkrachten lossen deze problemen zo goed mogelijk op maar oplossingen blijven hoe dan ook slechts tijdelijk aanvaardbaar.
- Voor **lichamelijke opvoeding** voldoet de infrastructuur niet. Er wordt les gegeven in de gangen. De turnzaal wordt als doorgang gebruikt. De kleedkamers voldoen niet.

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school heeft een duidelijke **visie** op het hoe en het waarom van het evalueren. In het schoolwerkplan lezen we: "Een kind is meer dan een individu dat scoort op proefjes. De totale persoonlijkheid van het kind en zijn sociaal functioneren zijn ook van belang. Naast de kennisgerichte evaluatie hebben wij ook aandacht voor de attitudes. We kijken niet alleen naar de prestaties, maar ook de gedragsveranderingen bij onze kinderen meten en waarderen is van belang."
- De school kiest bij de evaluatie voor een **positieve benadering** van het kind. Leerkrachten kijken naar wat de kinderen al kunnen. Het welbevinden van de kinderen is een belangrijk element binnen de procesevaluatie.
- Leerkrachten en paramedici proberen de visie op evalueren **doelgericht** om te zetten in de praktijk, beseffende dat er nog een aantal knelpunten zijn. Een vlotte doorstroming van de informatie, het behouden van het overzicht en de praktische organisatie van de klassenraden zijn enkele knelpunten die aangegeven worden. Op beleidsniveau zijn er initiatieven om dit bij te sturen. Vooral voor een efficiënt verloop van de klassenraden is men nog zoekende.
- Voor de testperiode in mei maakt de school gebruik van zelf samengestelde toetsen en/of genormeerde toetsen. In hoeverre de zelf samengestelde toetsen **doeltreffend** d.w.z. valide en betrouwbaar zijn, is niet duidelijk. Zo lijkt voor wiskunde het cijferen meer het accent te krijgen dan het mathematisch begrijpen en het doorzien van een bepaalde situatie. De testings werden nog niet systematisch onder de loep genomen.
- Er is een sterke koppeling van de evaluatiepraktijk aan de rapporteringspraktijk. Dit heeft zeker een aantal voordelen. Toch is de **doelgerichtheid** van beide praktijken verschillend. Een kritische reflectie binnen de geledingen over de **doeltreffendheid** van zowel de evaluatiepraktijk als de rapporteringpraktijk kan de kwaliteit ervan verhogen.
- **Lichamelijke opvoeding** wordt geëvalueerd via observaties. Er is een afzonderlijk rapport voor lichamelijke opvoeding; met welk **doel** is niet duidelijk. De evaluatiepraktijk lichamelijke opvoeding wordt weinig geïntegreerd in de handelingsplanning.

- De organisatie van de **klassenraden** werd de voorbije jaren lichtjes bijgestuurd. Toch kan de efficiëntie en de effectiviteit van de klassenraden nog verbeteren o.m. door een vlotte informatiedoorstroming, een accurate voorbereiding en een goede tijdsbewaking.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Vanaf midden schooljaar 2009-2010 heeft het algemeen beleid van de school een nieuw elan gekregen. Teamleden spreken over meer openheid en transparantie. De huidige **leiding** probeert bewust een laagdrempelig, participatief beleid te voeren met aandacht voor betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de teamleden.
- Het beleidsteam probeert in toenemende mate te vertrekken vanuit een weloverwogen en gedragen **visie** vooraleer vernieuwingen of veranderingen door te voeren. Binnen de anti-werking was er de voorbije jaren aandacht voor **visieontwikkeling**. Dit kan zich nu doorzetten binnen de andere geledingen. Met betrekking tot handelingsplanning en handelingsgericht werken is een hernieuwde dialoog over visie, functionaliteit en efficiëntie aangewezen. Het is een positief gegeven dat de school dit zelf erkent en handelingsgericht werken naar voor schuift als een van de prioritaire actiepunten.
- Op het vlak van **communicatie** en **informatiedoorstroming** levert de school waardevolle inspanningen om alle teamleden op de hoogte te houden van de werking op schoolniveau en van de stand van zaken binnen de verschillende geledingen en werkgroepen. Knelpunt blijft de registratie van leerlingengegevens. De school startte een pilootproject voor het gebruik van een digitaal leerlingvolgsysteem. Belangrijk is nu om de voor- en nadelen van het systeem goed te leren kennen, de nadelen op te vangen en via een gefaseerd stappenplan de kwaliteit van de registratie en de handelingsplannen te vergroten.
- De vergaderingen met directie, orthopedagogen en de coördinatie kunnen nog aan kracht winnen door het pedagogisch-didactische luik van deze vergaderingen verder uit te bouwen. Vanuit deze vergaderingen moet het zicht op het geheel bewaard worden en moet de schoolvisie geïmplementeerd worden in alle geledingen en bij alle teamleden. De wekelijkse vergaderingen per geleding kunnen hiervoor aangewend worden.
- Er wordt geprobeerd het **overleg** gestructureerd en efficiënt te laten verlopen. Het verslagsjabloon met daarin plaats voor het te bespreken punt en een voorstel van aanpak, hulp en opvolging is in dit opzicht een goed ondersteunend werkinstrument. Een efficiënt verloop van de (eind)klassenraden blijft een knelpunt. Tevens wordt een (kindvrije) pedagogische studiedag gebruikt voor de eindklassenraad.
- Bij de **besluitvorming** is er een duidelijke evolutie van het uitgaan van de wensen en/of ideeën van teamleden naar het centraal stellen van de onderwijsbehoeften van de kinderen. Hierdoor sluit de besluitvorming sterker aan bij de schoolvisie. Het blijft echter belangrijk om dit ook in de toekomst als aandachtspunt vast te houden.
- Het team denkt na over het eigen functioneren en durft zaken in vraag te stellen. Deze **kritische zelfreflectie** werd op niveau van de type 2-4 geleding uitgebreid met een lerarenenquête. Zulke initiatieven moeten absoluut aangemoedigd en ondersteund worden.
- De leermeesters **lichamelijke opvoeding** vormen een groep apart en krijgen weinig sturing. De kwaliteit die hier intrinsiek aanwezig is, wordt nog te weinig benut in het kader van handelingsgericht werken.
- De school kiest voor een sterke **beleidsmatige ondersteuning** met een directiefunctie, coördinerende functies en een uitgebreide orthopedagogische dienst. Door recente wisselingen van functies is het momenteel voor de betrokken teamleden nog wat zoeken om deze ondersteuning optimaal te laten verlopen.

- Wat betreft de **orthopedagogische ondersteuning** van teamleden bij de doelen- en de voorbereidingsfase zijn er nog groeikansen. Ook de ondersteuning en waar nodig de bijsturing van het pedagogisch handelen van individuele teamleden kan nog aan kracht winnen.
- De school streeft naar een sterke **ouderbetrokkenheid**. Er wordt geïnvesteerd in een vlotte en regelmatige communicatie met ouders en de drempel wordt laag gehouden.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De brede beeldvorming waarbij diverse gegevens verzameld en geïnterpreteerd worden.
- De aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.
- In de voorbereidingsfase, de zoektocht naar en het bijeenbrengen van waardevol lesmateriaal.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doordachte, gestructureerde aanpak van de aanvangsbegeleiding met een begeleiding op maat van het beginnende teamlid.
- De creatieve manier waarop het team de verouderde infrastructuur probeert aan te wenden in functie van het welbevinden van de kinderen.
- De toenemende pogingen om bij de ontwikkeling van processen expliciet te werken vanuit een kwaliteitsconcept.

Wat betreft het algemeen beleid

- De bewuste keuze voor en implementatie van een participatief en transparant beleidsmodel.
- De optie om aan prioritaire verbeteracties ook de ontwikkeling van een visie te koppelen.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het consequent, functioneel en cyclisch doorlopen van de fasen van handelingsplanning en dit ook duidelijk aangeven in de handelingsplannen.
- De ontwikkelingsdoelen type 1 en type 2 blijven hanteren als referentiekader voor een doelenselectie op maat van de kinderen.
- De integratie van het leergebied lichamelijke opvoeding in de handelingsplanning.
- De voorbereidings- en uitvoeringsfase in eerste instantie aanpakken vanuit de geselecteerde doelen en niet vanuit methodes of lesmateriaal.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het verzamelen van objectieve gegevens over de doeltreffendheid van projecten zoals de aanvangsbegeleiding.
- Een kritische reflectie over de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk en waar nodig de evaluatiepraktijk bijsturen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Vanuit de algemene schoolvisie de gelijkgerichtheid tussen de verschillende geledingen bewaken.
- De voortdurende wisselwerking tussen het beleidsniveau en het uitvoeringsniveau met vanuit het beleid aandacht voor ondersteuning op uitvoeringsniveau.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- Het Besluit van de VI. regering van 17/04/91 tot organisatie van het schooljaar in het basisonderwijs, (...). Het artikel 3, §3 voorziet niet dat de lessen voor alle leerlingen geschorst worden om klassenraden te organiseren.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Lambrechts

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: